

УДК 111

Соріна О.О.¹, Кузьменко О.О.²

¹канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. ФЕУ-519 НУ «Запорізька політехніка»

ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне управління підприємством є ключовим фактором, що визначає його успішність та стійкість на ринку. Для забезпечення ефективності структури управління необхідно використовувати показники, які допоможуть оцінити її рівень продуктивності та виявити можливості для покращення. Такі показники можуть бути різноманітні, від показників ефективності функціональної та процесної структур до показників ефективності командної та матричної структур.

Показники оцінки ефективності структури управління підприємства є важливим інструментом для оцінки результативності управлінської діяльності. Їх використання дозволяє зрозуміти, наскільки добре організовано управління підприємством, які аспекти можуть бути покращені і які проблеми потрібно вирішувати в першу чергу.

Оцінка ефективності структури управління підприємства є важливою задачею для підприємств у будь-якій галузі. Показники ефективності структури управління підприємства можуть бути визначені за допомогою таких факторів, як:

- а) виконання стратегічних цілей підприємства;
- б) забезпечення ефективного функціонування організації;
- в) мінімізація затрат та оптимізація використання ресурсів;
- г) підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку.

Показники оцінки ефективності структури управління підприємства можна класифікувати на абсолютні та відносні.

Абсолютні показники характеризують ефективність структури управління без порівняння з іншими підприємствами. До абсолютних показників можна віднести, наприклад, кількість керівних посад, рівень зайнятості управлінського персоналу, структуру розподілу витрат на управління відносно загальних витрат підприємства.

Відносні показники оцінки ефективності структури управління визначаються порівнянням з показниками інших підприємств відносно галузі або з міжнародними стандартами. До відносних показників можна віднести, наприклад, коефіцієнт ефективності управління активами, коефіцієнт використання ресурсів на одиницю продукції, відсоток витрат на управління відносно валового доходу.

У статті [1] досліджено показники, які можуть бути використані для оцінки ефективності структури управління підприємства. Зокрема, авторка розглядає такі показники, як рівень централізації прийняття рішень, рівень децентралізації виконання завдань, ефективність комунікації між підрозділами, рівень контролю за виконанням завдань та рівень автономності підрозділів. Авторка стверджує, що показники оцінки ефективності управління підприємством можуть відрізнятися в залежності від організаційної структури. Наприклад:

а) Функціональна структура. Показники можуть включати ефективність використання бюджету, часу, матеріалів, персоналу тощо.

б) Дивізійна структура. Показники можуть включати обсяг продажів, рентабельність, чистий прибуток, ринкову частку тощо.

в) Матрична структура. Показники можуть включати час виконання проєкту, вартість проєкту, якість роботи тощо.

г) Сіткова структура. Показники можуть включати кількість та якість виконаних вузлів, час на виконання тощо.

Отже, показники оцінки ефективності управління підприємством можуть бути різними в залежності від організаційної структури та можуть бути специфічними для кожної з них.

В якості антипода додаково була розглянута інша стаття [2]. Мелешко О.В. та Медінська Ю.В. також розглядають показники оцінки ефективності структури управління підприємства. Вони порівнюють галузеві показники оцінки ефективності управління підприємствами та проводять на основі таких факторів, як:

а) Специфіка галузі. Різні галузі мають свої особливості, тому показники ефективності можуть відрізнятися в залежності від галузі.

б) Розмір підприємства. Розмір підприємства може впливати на те, які показники ефективності є більш важливими.

в) Тип продукції або послуг. Показники ефективності можуть відрізнятися залежно від типу продукції або послуг.

г) Особливості ринку. Ринкові умови можуть впливати на те, які показники ефективності є більш важливими.

Обидві статті присвячені питанням оцінки ефективності структури управління підприємства, але вони мають різний підхід до цієї проблеми. Після аналізу цих статей, від себе хотілось би внести додаткові пропозиції щодо оцінки ефективності структури управління підприємством.

По-перше, можна ввести оцінку ефективності з точки зору сталого розвитку підприємства, що включатиме аналіз економічних, соціальних та екологічних показників.

По-друге, важливо враховувати міжкультурні аспекти при оцінці ефективності структури управління, особливо якщо підприємство має міжнародний бізнес.

По-третє, можна розглянути питання впровадження інноваційних технологій в структуру управління підприємством, що дозволить підприємству ефективніше використовувати свої ресурси та збільшити конкурентоспроможність на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Лаврентьєва А. В. Показники оцінки ефективності структури управління підприємства / А. В. Лаврентьєва // Економіка та управління. – 2019. – № 3(42). – С. 49–54.

2. Мелешко, О. В. Оцінка ефективності структури управління підприємством: методичний підхід / О. В. Мелешко, Ю. В. Медінська // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2018. – Т. 2, № 1. – С. 10–20.